

Raadsvoorstel

Onderwerp: Huisvestingsplan onderwijs en integrale kindcentra 2023-2026	College van burgemeester en wethouders 18 april 2023	Zaaknummer 422838
Portefeuillehouder F. Stip	Commissie Samen wonen 10 mei 2023	Openbaar
E-mailadres opsteller: j.zijlstra@bar-organisatie.nl	Gemeenteraad 25 mei 2023	

Geadviseerd besluit

1. Het Huisvestingsplan onderwijs en integrale kindcentra 2023-2026 vast te stellen.
 2. De eerste wijziging van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Ridderkerk 2021 vast te stellen.
-

Raadsvoorstel

Inleiding

In het Huisvestingsplan onderwijs en integrale kindcentra 2023-2026 staan de investeringen die tot 2026 nodig zijn. Met dit plan is er duidelijkheid voor de gemeente over de te verwachten uitgaven voor onderwijshuisvesting. Net als bij het AIAP geldt ook voor dit plan dat de gemeente besluit over onderwijshuisvesting via het jaarlijkse huisvestingsprogramma. Uw raad besluit via afzonderlijke raadsvoorstellen over de beschikbaarstelling van de benodigde budgetten. Voor de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties is er met dit Huisvestingsplan duidelijkheid over de planning voor nieuwbouw en uitbreiding van de gebouwen. Zij kunnen daarmee rekening houden bij hun onderhoudsplanning.

Het concepthuisvestingsplan is tot stand gekomen in samenwerking met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties. Dit is vervolgens besproken in het OOGO-LEA overleg waar veel enthousiasme was voor het plan. De opmerkingen over en naar aanleiding van het plan staan in de bijlage met het conceptverslag. Deze definitieve versie van het Huisvestingsplan is na dit overleg op een paar onderdelen tekstueel aangepast.

In het Huisvestingsplan staat ook nieuw beleid. Voorgesteld wordt om dit nieuwe beleid - vooruitlopend op een verwachte wetswijziging in 2023 op basis waarvan de verordening aanzienlijk moet worden aangepast - nu vast te leggen via een wijziging van de verordening. Dit is benodigd zodat er voor de lopende projecten een juiste juridische grond bestaat voor het afgeven van beschikkingen (zie ook argumenten 2.1 t/m 2.4). Het gaat om beleid voor:

- Huisvesting van integrale kindcentra bij bestaande gebouwen;
- Ruimte voor passend onderwijs en extra begeleiding van leerlingen;
- Huisvesting van de Schakelklas.

De komende jaren werken we aan nieuwbouw en uitbreiding van De Wingerd, De Noord, De Driemaster, De Regenboog, De Klimop Centrum, De Reijer, De Piramide en het Gemini College. Dit plan bevat nog geen voorstel om alle scholen energieneutraal te maken. Wel bereiken we volgens de natuurlijke vervangingsopgave van de schoolgebouwen dat in 2050 al 75% van de scholen aan de BENG/ENG-eisen voldoet.

Het is de verwachting dat een 16-jarig integraal huisvestingsplan een landelijk geldende plicht voor gemeenten wordt. Het voorliggende Huisvestingsplan kan dan verder uitgewerkt worden.

Beoogd effect

Een plan voor de investeringen in de huisvesting voor onderwijs en integrale kindcentra in de periode tot 2026.

Relatie met beleidskaders

Actualisatie van het Integraal Accommodatieplan Ridderkerk, 2019 (AIAP). In een volgende actualisatie van het Integraal Accommodatieplan kunnen nieuwbouw en uitbreiding uit het Huisvestingsplan onderwijs en integrale kindcentra meegenomen worden.

Argumenten

1.1 Het is een gezamenlijk plan van de gemeente, de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties
Deze drie partijen hebben allemaal een eigen rol in de onderwijshuisvesting. De gemeente stelt de middelen voor nieuwbouw en uitbreiding beschikbaar, de schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor beheer en onderhoud en de kinderopvangorganisaties betalen een kostendekkende huur voor hun huisvesting in schoolgebouwen.

2.1 Hiermee worden de voorgestelde beleidswijzigingen uit het Huisvestingsplan vastgelegd in de verordening.

Daarbij hebben we de volgende drie overwegingen:

- Het gaat nu om twee beperkte aanpassingen voor de huisvesting van integrale kindcentra en extra ruimte voor passend onderwijs.
- We verwachten dat het Rijk in 2023 met een wetswijziging komt, waarop we de verordening ingrijpender moeten aanpassen. Het gaat dan om beleid over het verplichte IHP, renovatie als voorziening en investeringen door schoolbesturen in gebouwen.

- Het is voor de voortgang van de lopende nieuwbouwprojecten bovendien belangrijk duidelijkheid te hebben over de extra ruimte voor passend onderwijs. Die kan dan gelijk in het ontwerp meegenomen worden. Bij de nieuwbouw van De Wingerd, De Driemaster en De Regenboog willen de schoolbesturen graag gebruik maken van dit voorgestelde beleid. Bij De Noord is het ontwerp al klaar, maar kunnen we bij een mogelijke toekomstige uitbreiding deze extra m2's BVO meenemen.

2.2 Met dit beleid is er duidelijkheid over het gebruik van groepslokalen op scholen door kinderopvang
Scholen en kinderopvang werken steeds meer samen en zijn daarom ook samen gehuisvest. Met de beleidsregel Huisvesting integrale kindcentra bij nieuwbouw en uitbreiding uit 2020 kunnen we bij nieuwe scholen ook ruimte voor kinderopvang realiseren. Met dit nieuwe voorgestelde beleid voor bestaande schoolgebouwen, kan kinderopvang een lokaal huren, zonder het risico dat kinderopvang bij groei van de school moet wijken. Voorwaarde is wel dat de bestaande leegstand van een groepslokaal de komende 15 jaar aanwezig blijft volgens de leerlingenprognose. Uiteraard is de beschikbare ruimte op een perceel bepalend voor de maximale grootte van een gebouw. Met dit beleid voor integrale kindcentra in bestaande gebouwen en de beleidsregel uit 2020 (voor nieuwbouw en uitbreiding) geeft de gemeente uitvoering aan de inhoudelijke visie op IKC's uit 2020.

2.3 Scholen hebben meer ruimte nodig voor passend onderwijs en extra begeleiding van leerlingen
Scholen die volgens de normen uit de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en de verordening passend zijn gehuisvest, ervaren toch ruimtetekort. Dit komt doordat de leerlingen steeds meer ondersteuning op school krijgen. En bovendien blijven meer kinderen op basisscholen vanwege het passend onderwijs. Er is meer ruimte nodig om met kleine groepjes of individuele leerlingen te werken, zodat de leerlingen beter het tempo in de groep kunnen volgen. Bij nieuwbouw of uitbreiding krijgen scholen per 8 groepen 50 m² BVO extra ruimte, die zelf in te delen is. Zie de tabel op blz. 18 van het Huisvestingsplan.

2.4 De leerlingen van de Schakelklas hebben een eigen groepslokaal nodig
Er was tot nu toe voldoende ruimte bij De Piramide Centrum om de leerlingen van de Schakelklas in een eigen groepslokaal les te geven. De leerlingen tellen mee in de totale ruimtebehoefte van de school. Nu De Piramide Centrum geen leegstand meer heeft, komt de ruimte voor de Schakelklas steeds meer in het gedrang. Om te zorgen dat er voor deze groep een lokaal beschikbaar is, willen we daarbij rekening houden bij de ruimtebehoefteberekening van de school. We moeten dit samen met de schoolbesturen nog verder uitwerken. Daarom zit in de voorgestelde wijziging van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs nog geen voorstel voor de huisvesting van de Schakelklas. Dit willen we bij de eerstvolgende wijziging van de Verordening meenemen.

Overleg gevoerd met

Een werkgroep met vertegenwoordiging van de gemeente en de grootste schoolbesturen OZHW en PCPO heeft het plan opgesteld. Het plan is besproken met de andere schoolbesturen en kinderopvangorganisaties. Het concept is besproken bij het LEA/OOGO van 16 maart 2023.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Uitvoering/vervolgstappen

Met het Huisvestingsplan ligt er een basis voor de komende jaren. Het plan wordt geactualiseerd als er een verplichting voor een 16-jarig IHP komt of als daartoe een andere noodzaak is. We blijven in overleg met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties over de ontwikkelingen bij de projecten van scholenbouw, het landelijke beleid voor onderwijshuisvesting en duurzaamheid.

Na besluitvorming publiceren we het Huisvestingsplan op de gemeentepagina en de eerste wijziging van de verordening in het elektronisch gemeenteblad.

Evaluatie/monitoring

Het Huisvestingsplan wordt regelmatig geactualiseerd. We verwachten dat de bij de eerstvolgende actualisatie een 16-jarig plan verplicht is.

Financiën

Dit plan heeft geen directe, maar wel indirecte financiële consequenties. De komende jaren zullen via de P&C cyclus bij uw raad de benodigde budgetten worden aangevraagd. Nieuwbouw en uitbreiding

komen op het huisvestingsprogramma. De schoolbesturen dienen daarvoor de aanvragen in. Uw raad zal bij nieuwbouw om de beschikbaarstelling van de middelen worden gevraagd.

In onderstaande overzichten staan de uitgaven voor de jaren 2023-2025. Dit is in totaal € 30.640.000. Dit is exclusief de indexering naar 2023 (of later, als dan de uitvoering is). Het grootste deel van de € 30.640.000 is al opgenomen in de meerjarenbegroting. De uitgaven in de grijze rijen staan nog niet in de meerjarenbegroting. Dit is een bedrag van € 3.020.000, waarvan € 550.000 voor onderwijshuisvesting (uitbreiding De Reijer). De overige € 2.470.000 is voor kinderopvang in IKC's. Uitgaven voor kinderopvang zijn budgetneutraal, want deze investeringen worden via kostendekkende huur door de kinderopvangorganisaties betaald. Deze zijn lichtgrijs weergegeven. Er zijn twee PM-posten voor aanpassingskosten van gebouwen voor tijdelijke huisvesting. De kosten hiervan zijn nu nog niet bekend.

Uitgaven concepthuisvestingsplan onderwijs en integrale kindcentra 2023-2025	€ 30.640.000
Nog niet opgenomen in meerjarenbegroting	€ 3.020.000
waarvan investering kinderopvang (budgetneutraal)	€ 2.470.000 -/-
Uitgaven onderwijshuisvesting 2023-2025 nog op te nemen in meerjarenbegroting	€ 550.000

	2022	2023	2024	2025	totaal
Nieuwbouw De Noord		€ 1.000.000	€ 3.500.000		€ 4.500.000
Yes! in IKC De Noord		€ 300.000	€ 900.000		€ 1.200.000
Nieuwbouw de Wingerd		€ 1.800.000	€ 1.800.000		€ 3.600.000
SKR in IKC De Wingerd		€ 720.000	€ 720.000		€ 1.440.000
Nieuwbouw De Driemaster*		€ 1.250.000	€ 1.250.000		€ 2.500.000
Kinderopvang in IKC De Driemaster		€ 400.000	€ 400.000		€ 800.000
Nieuwbouw/renovatie De Klimop Centrum	€ 200.000			€ 2.200.000	€ 2.400.000
SKR in IKC De Klimop Centrum				€ 700.000	€ 700.000
Tijdelijke huisvesting De Klimop Centrum			PM	PM	
Nieuwbouw/renovatie De Regenboog	€ 200.000		€ 1.900.000	€ 1.900.000	€ 4.000.000
Uitbreiding Piramide Centrum voor Yes!		€ 650.000			€ 650.000
SKR in IKC De Regenboog			€ 560.000	€ 560.000	€ 1.120.000
Tijdelijke huisvesting De Regenboog (in Gemini College Prinses Margrietstraat)		PM	PM		
Uitbreiding De Reijer			€ 50.000	€ 500.000	€ 550.000
Yes! In IKC De Reijer			PM		
Uitbreiding Gemini College			€ 3.800.000	€ 3.800.000	€ 7.600.000
subtotaal onderwijshuisvesting		€ 4.100.000	€ 12.350.000	€ 8.000.000	€ 24.850.000
subtotaal kinderopvang (budgetneutraal)	€ 400.000	€ 2.070.000	€ 2.520.000	€ 1.200.000	€ 5.790.000
totaal	€ 400.000	€ 6.170.000	€ 14.870.000	€ 9.200.000	€ 30.640.000

De kosten voor het nieuw voor te stellen beleid

Voor de huisvesting van integrale kindcentra in bestaande gebouwen krijgen kinderopvangorganisaties een huurovereenkomst voor het gebruik van een lokaal. Dit lokaal telt niet meer mee in de capaciteit van de school. Dit kan alleen als de prognose aangeeft dat het lokaal de komende 15 jaar niet nodig is. De gemeente ontvangt een huursom van € 6.400 per lokaal per jaar. Dit is ter dekking van eventuele kosten voor uitbreiding, als dit in de toekomst toch voor de school nodig is. Er is nu 1 locatie waar kinderopvang van dit nog vast te stellen beleid gebruik wil maken: Yes! Kinderopvang bij De Bosweide.

Extra ruimte voor passend onderwijs en begeleiding van leerlingen op scholen zorgt voor een verhoging van het normbedrag voor nieuwbouw en uitbreiding. Het gaat om 50 m2 per 8 groepen

leerlingen. Dit kost ongeveer 4% extra. Bij nieuwbouw van een school van 12 groepen is het normbedrag € 4.250.000. Daar komt € 190.000 bij voor 75 m2. Dit extra bedrag wordt in 40 jaar afgeschreven. De kapitaallasten van deze € 190.000 zijn ongeveer € 5.000 per jaar.

De leerlingen van de Schakelklas telden altijd al mee in de leerlingentelling van De Piramide. Er werd alleen geen rekening gehouden met een apart groepslokaal voor deze kinderen. Dat was tot voor kort ook geen probleem, omdat er leegstand in het gebouw was. Dat is er nu niet meer. Bij verdere groei van de school en het aantal Schakelklasleerlingen kan uitbreiding van het gebouw nodig zijn. Het gaat om de reguliere Schakelklas en niet om de Oekraïense leerlingen. Zij krijgen nu in het oude Gemini-gebouw les.

Juridische zaken

Het beleid voor de huisvesting van integrale kindcentra in bestaande gebouwen leggen we vast via de voorgestelde wijziging in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Ridderkerk 2021. Bij het beleid voor de huisvesting van integrale kindcentra bij nieuwbouw en uitbreiding is dit vastgelegd in een beleidsregel. Dat is omdat het om een nieuw gebouw(gedeelte) gaat dat wel bij een schoolgebouw hoort, maar niet voor de school wordt gerealiseerd. Bij bestaande gebouwen is een leegstaand lokaal ooit wel voor onderwijs gebouwd en in gebruik geweest. Het krijgt nu alleen een huurder, waarvoor de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs nu ook al (beperkt) de ruimte biedt.

Duurzaamheid en Ecologie

Bij nieuwbouw moeten de gebouwen voldoen aan de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG). Met het extra budget voor duurzaamheid bij de uitbreiding van het Gemini College doen we ervaring op met energieneutraal, circulair en klimaatadaptief bouwen.

Inclusiviteitstoets

Met beleid voor extra ruimte voor passend onderwijs bij nieuwbouw en uitbreiding krijgen de scholen meer ruimte voor inclusief onderwijs.

Communicatie/participatie na besluitvorming

Met het Huisvestingsplan ligt er een basis voor de komende jaren. Het plan wordt geactualiseerd als er een verplichting voor een 16-jarig IHP komt of als daartoe een andere noodzaak is. We blijven in overleg met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties over de ontwikkelingen bij de projecten van scholenbouw, het landelijke beleid voor onderwijshuisvesting en duurzaamheid.

Burgemeester en wethouders van Ridderkerk,

de secretaris,

de burgemeester,

dhr. H.W.J. Klaucke

mw. A. Attema

Bijlagen

1. Huisvestingsplan onderwijs en integrale kindcentra 2023-2026
2. 230324 Verslag van het Op Overeenstemming Gericht Overleg.docx
3. Eerste wijziging Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

CONCEPT RAADSBESLUIT

Onderwerp: Huisvestingsplan onderwijs en integrale kindcentra 2023-2026	Gemeenteraad: 25 mei 2023	Zaaknummer: 422838
	Commissie samen wonen 10 mei 2023	

De raad van de gemeente Ridderkerk,
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders op 18 april 2023,
gelet op
Wet op het Primair Onderwijs (WPO).
Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO).

BESLUIT:

1. Het Huisvestingsplan onderwijs en integrale kindcentra 2023-2026 vast te stellen.
 2. De eerste wijziging van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Ridderkerk 2021 vast te stellen.
-